

INSTRUKCJA DLA UCZESTNIKÓW PROGRAMU BADANIA BIEGŁOŚCI „WASTER”

Dąbrowskie Wodociągi
Sp. z o. o.
ul. Powstańców 13
41-300 Dąbrowa Górnicza
www.dabrowskie-wodociagi.pl

1 CO OTRZYMUJE UCZESTNIK

Uczestnik otrzymuje przesyłkę, która zawiera:

- Dwie próbki ścieku stanowiące parę Youdena, o objętości 2 l każda próbka, umieszczone w butelkach z HDPE, zamkniętych nakrętką samoplombującą z wyłożeniem piankowym. Butelki są oznakowane etykietami z literą A/B i umieszczone w torbie termoizolacyjnej z dwoma wkładami chłodzącymi. Całość umieszczona jest w zamkniętym pudełku kartonowym.
- Wizytówkę, która podaje kod uczestnika oraz określa analizy badane przez uczestników lub gdy laboratorium zadeklarowało przekazanie dwóch par wyników (dla wszystkich / wybranych analitów), dwie wizytówki z dwoma różnymi kodami, z których każda określa analizy badane przez uczestnika.
- Instrukcję dla Uczestników Programu „WASTER”
- Kartę Wyników (lub dwie Karty Wyników gdy laboratorium przekazuje dwie pary wszystkich / wybranych analitów)
- Fakturę

2 OPIS PRÓBEK PRZEKAZANYCH DO UCZESTNIKÓW

- 2.1 Próbki do badania biegłości stanowią ściek surowy z naturalną matrycą.
- 2.2 Próbki nie wymagają dodatkowego przygotowania przed wykonaniem badania i należy je analizować w stanie, w jakim je dostarczono.
- 2.3 Należy zachować środki ostrożności - próbki zawierają żywe mikroorganizmy i organizator zakłada, że uczestnicy dysponują personelem przeszkolonym w zakresie bezpiecznego posługiwania się takim materiałem.

3 POSTĘPOWANIE Z PRÓBKAMI

- 3.1 W Karcie / Kartach Wyników zapisać datę i godzinę otrzymania próbek. Próbki powinny być dostarczone do uczestników w terminie określonym w Harmonogramie Programu „WASTER” (zwanym dalej Harmonogramem i dostępnym na www.dabrowskie-wodociagi.pl, zakładka badania biegłości).
- 3.2 Sprawdzić stan dostarczonych próbek. W przypadku gdy próbka / próbki są dostarczone w stanie uszkodzonym, należy zgłosić ten fakt drogą mailową do Koordynatora Programu, w ciągu jednej godziny od czasu otrzymania próbek. W zgłoszeniu należy podać która próbka jest uszkodzona, opisać na czym polega uszkodzenie i udokumentować uszkodzenie przy pomocy zdjęcia fotograficznego.

4 WYKONANIE ANALIZ

- 4.1 Do czasu rozpoczęcia analiz, próbki należy przechowywać w warunkach ciemności, w temperaturze 2-4°C.
- 4.2 Analizy należy rozpocząć w dniu określonym w Harmonogramie.

INSTRUKCJA DLA UCZESTNIKÓW PROGRAMU BADANIA BIEGŁOŚCI „WASTER”

Dąbrowskie Wodociągi
Sp. z o. o.
ul. Powstańców 13
41-300 Dąbrowa Górnicza
www.dabrowskie-wodociagi.pl

- 4.3 Przed wykonaniem analiz, próbki należy stabilizować do temperatury otoczenia i **bardzo starannie wymieszać**.
- 4.4 Dla każdego badanego analitu należy wykonać pojedynczą analizę próbki A i pojedynczą analizę próbki B. Analiza próbki A i próbki B dla danego analitu musi być wykonana w tych samych warunkach (przez tego samego analityka, w tym samym dniu, przy pomocy tego samego przyrządu, z tą samą kalibracją – jeśli kalibracja ma zastosowanie). Jeżeli laboratorium wykonuje rutynowo (dla danego analitu) więcej niż jedną analizę to należy podać średni wynik dla próbki A i średni wynik dla próbki B. Wyniki średnie będą traktowane w Programie jak wyniki pojedynczych analiz.
- 4.5 Wykonanie analiz w celu porównania kompetencji dwóch analityków (X, Y)

Ta sama metoda, ten sam dzień, ten sam przyrząd, ta sama kalibracja – jeśli ma zastosowanie	
<u>I para analiz:</u> Analizę próbki A i próbki B wykonuje analityk X	<u>II para analiz:</u> Analizę próbki A i próbki B wykonuje analityk Y

- 4.6 Wykonanie analiz w celu porównania funkcjonowania dwóch metod (α , β)

Różne metody, ten sam analityk, ten sam dzień	
Metoda α	Metoda β
<u>I para analiz:</u> Analizę próbki A i próbki B wykonuje analityk X	<u>II para analiz:</u> Analizę próbki A i próbki B wykonuje analityk X

- 4.7 Analizy powinny być wykonane metodami, które laboratorium stosuje w swojej praktyce do badania próbek rutynowych. Organizator zaleca stosowanie metod znormalizowanych wyszczególnionych w Ogólnej Informacji o Programie „WASTER”.

5 PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW

- 5.1 Wyniki analiz próbki A i próbki B dla każdego badanego analitu wraz z niepewnością rozszerzoną przy pomocy współczynnika $k = 2$, co odpowiada poziomowi ufności, ok. 95%, należy przedstawić w Karcie / Kartach Wyników (**proszę zwrócić uwagę, aby wypełniając Kartę / Karty nie pomylić wyników próbki A i próbki B**).
- 5.2 Wyniki analiz należy wyrazić w mg/l i podać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. W Karcie / Kartach Wyników należy podać także zastosowaną metodę badawczą, rodzaj metody oraz informację o tym czy zastosowana metoda jest akredytowana czy nie.
- 5.3 Kartę / Karty Wyników należy przesłać do Koordynatora Programu na adres: laboratorium@dabrowskie-wodociagi.pl, w terminie określonym w Harmonogramie.

INSTRUKCJA DLA UCZESTNIKÓW PROGRAMU BADANIA BIEGŁOŚCI „WASTER”

Dąbrowskie Wodociągi
Sp. z o. o.
ul. Powstańców 13
41-300 Dąbrowa Górnicza
www.dabrowskie-wodociagi.pl

6 WSTĘPNY PROTOKÓŁ OCENY BIEGŁOŚCI ORAZ RAPORT Z BADANIA BIEGŁOŚCI

- 6.1 Wstępny protokół oceny biegłości będzie dostarczony drogą mailową (format pdf) tylko do tych laboratoriów, które dla badanego analitu / analitów wykazały w bieżącej rundzie biegłość niezadowalającą bądź w rundzie bieżącej i poprzedniej biegłość wątpliwą, w terminie określonym w Harmonogramie.
- 6.2 Raport z badania biegłości będzie dostarczony do każdego laboratorium drogą mailową (format pdf), na adres wskazany w Formularzu Zgłoszenia, w terminie określonym w Harmonogramie.
- 6.3 W wyjątkowym przypadku, gdy w rundzie Programu konieczne będzie zastosowanie innego (niż opisane w Przewodniku Po Programie Badania Biegłości „WASTER”) postępowania statystycznego, co wiąże się z wydłużeniem czasu opracowania raportu, laboratoria będą poinformowane drogą mailową o zmianie terminu otrzymania raportu.
- 6.4 Po otrzymaniu raportu, laboratorium powinno sprawdzić czy raport zawiera te same wyniki analiz, które przekazano na Karcie / Kartach Wyników. W przypadku stwierdzenia pomyłki w raporcie, laboratorium powinno powiadomić drogą mailową Koordynatora Programu, który wyda nowy lub zmieniony raport.

7 KONTAKT UCZESTNIKÓW Z ORGANIZATOREM

Wszelkie zapytania i uwagi związane z każdą rundą badania biegłości należy kierować do Koordynatora Programu - Katarzyna Skorek tel. 32 63 95 120,
e-mail laboratorium@dabrowskie-wodociagi.pl

Opracował:

Koordynator Programu
mgr inż. Katarzyna Skorek